

**ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛТЕТ “ГОРСКО СТОПАНСТВО”**

Утвърдил:
Декан на ФГС – доц. д-р М. Димитров

ПРОГРАМА

за подготовка за Държавен изпит по “СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ”
за специалност “Горско стопанство” – ОКС “бакалавър”

Тема 1. Стопанисване на върбови и тополови гори. Разпространение в България, състав на дървостойките и основни лесовъдски особености. Базови източници на репродуктивни материали. Особенности при създаване на горски култури. Лесовъдски системи – отгледни мероприятия и подходящи възобновителни сечи. Лесозащитни проблеми. Организация на стопанството – традиционни дървопроизводствени цели и стопански класове.

Тема 2. Стопанисване на високостъблените дъбови гори. Разпространение в България. Еколого-лесовъдски особености на горските насаждения. Базови източници на репродуктивни материали. Създаване на горски култури. Лесовъдски системи – специфика на провеждане отгледните и подходящите възобновителни сечи. Лесозащитни проблеми от стопанско значение. Организация на стопанството – традиционни дървопроизводствени цели и стопански класове.

Тема 3. Стопанисване на издънковите гори. Разпространение в България. Лесовъдски системи за управление прилагани у нас според условията на средата и дървесния състав – възстановяване, превръщане в семенни, смесено стопанисване и нискостъблено стопанисване. Проблеми свързани със здравословното състояние на издънковите гори. Организация на стопанството – дървопроизводствени цели и стопански класове.

Тема 4. Стопанисване на семенните букови гори. Разпространение в България. Важни еколого-лесовъдски особености на горските насаждения. Базови източници на репродуктивни материали. Създаване на горски култури. Лесовъдски системи – специфика на провеждане отгледните и подходящите възобновителни сечи. Лесозащитни проблеми от стопанско значение. Организация на стопанството – дървопроизводствени и други цели. Стопански класове.

Тема 5. Стопанисване на боровите гори. Общи еколого-лесовъдски особености на боровите насаждения. Базови източници на репродуктивни материали. Създаване на горски култури от бял бор и черен бор. Лесозащитни проблеми. Отгледни и възобновителни сечи в горите от бял бор и черен бор. Специфика на сечите, според произхода на насажденията и производствените цели. Стопански класове.

Тема 6. Стопанисване на смърчовите и еловите гори. Разпространение в България и специфични еколого-лесовъдски особености на насажденията. Базови източници на репродуктивни материали. Създаване на горски култури. Разновъзрастно стопанисване при смърчовите и елови гори, основани на дългосрочно-постепенни и изборни сечи. Основни лесозащитни проблеми. Организация на стопанството – производствени цели и стопански класове.

Тема 7. Стопанисване на високопланинските гори. Особенности при динамиката на високопланинските мурови, смърчови и букови насаждения. Приоритетни функции на гората във високопланинската зона. Лесовъдски системи, за устойчиво стопанисване. Базови източници на репродуктивни материали. Създаване на горски култури във високопланинската зона – специфични особености. Лесозащитни проблеми от биотични абиотичен характер. Организация на стопанството – производствени цели и стопански класове.

Тема 8. Стопанисване и опазване на основни видове дивеч – благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня, глухар, заек, фазан, яребица. Актуални проблеми и решения по стопанисването и опазването. Характеристика и стопанисване на местообитанията. Начини и методи за таксиране.

Тема 9. Инвентаризация и таксация на дървостойките . Таксационни показатели на горските насаждения и начини за тяхното определяне. Методи за таксиране на дървостойките. Основни видове горско-таксационни таблици..

Тема 10. Таксация на дървостойките и основи на организация на стопанството. Растеж и прираст на отделно дърво и насаждение. Методи за определяне на текущия прираст по обем. Видове зрялост и фактори при определяне на турнусите на сеч.

Източници за подготовка:

- Бенчева С., 2017. Горска фитопатология. С., Интел Ентранс, 573 с.
- Богданов К. 1991. Лесоустройство. Земиздат. 362 с.
- Богданов К. 1993. Ръководство за упражнения по лесоустройство. Мартилен. 207 с.
- Богданов К. 2004. Гора и общество. Лотус. 368 с.
- Ботев Н., Нинов Н. 1992. Ловно стопанство. Мартилен. 284 с.
- Ботев Н., Колев И., Нинов Н. 1998. Подборен отстрел. Наслука. 260 с.
- Ганчев Г. 1987. Лесозащита. Земиздат. 300 с.
- Грозев Гр., Хаджиниколова Л., Бояджиев Ат., Петров П. 1999. Сладководно рибовъдство. Деми, Пловдив. 268 с.
- Даков М., Власев Вл., Рафаилов Г. 1988. Общо лесовъдство. Земиздат. 351 с.
- Добринов Ив. 1983. Генетика и селекция на дървесните видове. Земиздат. 291 с.
- Добринов Ив., Дойков Г., Гагов В. 1982. Горски генетичен фонд в НРБ. Земиздат. 259 с.
- Захариев Б. 1977. Горски култури. Земиздат. София, 484 с.
- Костов Г., В.Стипцов 2004. Учебно помагало по Общо лесовъдство. ЕТ "Рута". 220 с.
- Костов, Г., Н. Александров. 2018. Стопанисване на издънковите гори. Дийор Принт, София, 84 стр.
- Милев М., Александров П., Петкова К., Илиев Н. 2004. Посевни материали от широколистни видове. Виденов & син. 437 с.
- Милев М., Петкова К., Александров П., Илиев Н. 1999. Посевни материали от иглолистни видове. Сежани. 124 с.
- Михов Ив. 2005. Горска таксация. Литера. 222 с.
- Наредба № 2 за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране, ДВ, бр. 16 от 19.02.2013 г. <http://www.iag.bg/docs/lang/1/cat/3/index>
- Наредба № 4 за условията и реда за регистрация на горски разсадници, както и за производство на фиданки в горските разсадници – държавна собственост. МЗХ, ДВ, бр. 17 от 28.02.2012 г. <http://www.iag.bg/docs/lang/1/cat/3/index>

Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите, обн. - ДВ, бр. 64 от 19.08.2011 г.; изм. и доп., бр. 63 от 16.07.2013 г., в сила от 16.07.2013 г. <http://www.iag.bg/docs/lang/1/cat/3/index>

Наредба № 21 за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос, ДВ, бр. 93 от 27.11.2012 г. <http://www.iag.bg/docs/lang/1/cat/3/index>

Нинов Н. 2004. Ловните трофеи и тяхната оценка. Балкани. 157 с.

Нинов Н., Михайлов Хр., Стоянов Ст. 2003. Книга на младия ловец. Изд. "Наслука", София. 303 с.

Нинов, Н., Хр. Михайлов 2019. Ловно стопанство, изд. Балканец

Овчаров Д., Дойчев Д., Кухтев Д. 2003. Атлас на насекомните вредители в опожарени горски площи. Геософт, София, 48 с.

Попов Г., Г. Костов, И.Марков, Й.Додев, Д.Георгиева 2018 Иглолистните култури в България създадени извън естествения им ареал. Издателство "Авангард прима", 122 стр, ISBN 978-619-239-055-0

Рафаилов Г. Костов Г. 2012. Лесовъдство. Брошура на БИОРЕС при ЛТУ. 40 с.

Рафаилов Г. 2003. Изборно стопанисване на горите – теория и практика. Изд. къща на ЛТУ. 214 с.

Режими за устойчиво управление на горите в НАТУРА 2000. 2011. МЗХ-ИАГ. 200 с.

Роснев Б., Мирчев П., Георгиев Г., Петков П., Найденов Я., Цанков Г., Овчаров Д., Мирчев С., Пенчева А., Дойчев Д., Матова М., Георгиева М. 2006. Ръководство по защита на горите. Част I. Болести, насекоми и други вредители и повреди по горскодървесните и храстови видове. Образование и наука ЕАД, София, 192 с.

Роснев Б., Мирчев П., Георгиев Г., Петков П., Найденов Я., Цанков Г., Овчаров Д., Мирчев С., Пенчева А., Дойчев Д., Матова М., Георгиева М. 2007. Ръководство по защита на горите. Част II. Методи за наблюдение, сигнализация, лесопатологично обследване, прогноза и организация на борбата с болести и вредители в горите. Образование и наука ЕАД, София, 128 с.

Лекционни записки по съответните дисциплини.

Актуализация: Протокол № 30/11.10.2022 г. на ФС на ФГС

Октомври, 2022 г.